

Report on Bachelor Thesis

Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University in Prague

Student:	Jana Tůmová
Advisor:	Prof.Ing.Lubomír Mičoch,CSc.
Title of the thesis:	Etika a ekonomie

OVERALL ASSESSMENT (provided in English, Czech, or Slovak):

Práce Jany Tůmové má obecný, široký název, daný ambicí na bakalářskou práci až nepřiměřenou. Motivací k ní byl pocit studentky, že ekonomie jako věda se dostala do situace paradigmatické krize. A protože kořeny této krize spatřuje právě na interface ekonomie a etiky, odtud volba názvu. Čím hlubší krize, tím dále zpět je třeba jít v dějinách ekonomického myšlení; Jana Tůmová začíná „od Adama“, a tak by název lépe vystihující téma práce měl být něco jako analýza vnitřní myšlenkové konzistence uvažování a argumentace Adama Smitha v jeho dvou základních dílech /Teorie mravních citů a Bohatství národů/.

Po třech letech studia teoretické ekonomie na našem institutu, kde dějiny ekonomického myšlení po úmrtí prof.Sojky klopotně hledají „předání štafety“ ve výuce, a kde kurs o vztazích etiky a ekonomie učím až na stupni magisterském, je motivace Jany Tůmové překvapující, pro čtenáře odvážná až opovážlivá /"at' nejprve předvede, co se u nás naučila, a filosofování at' nechá zasloužilým starcům oboru"/. Pro mne jako konzultanta je však bakalářská práce Jany Tůmové důvodem k uznání, i obdivu. Jít „ad fontes“, k pramenům vyžaduje nejen odvahu, ale i značnou samostatnost a veliké úsilí- a proto je též docela výjimečné.

Studium obou objemných děl zabralo studentce poměrně dost času. Jako konzultant jsem jí kladl na srdce, že se nemůže omezit jen na obě klasická díla z 18.století, ale že musí prokázat znalost reflexe těchto základních otázek až do naší doby. To studentka prokazuje- ne snad vyšerpávajícím způsobem- /to by bylo skutečně na práci spíš doktorandskou/, ale odkazy a argumenty významných autorů světových /J.Schumpeter,F.A.Hayek, Amartya Sen/, a také s vazbou na naše české myslitele /Pavlík, Schwarz, Sojka, Sokol/. Má povzbuzení k odkazům a diskurzu těchto základních otázek v díle Jamese Buchanana, který zemřel v době práce na tezi- stejně jako jeho obdivovatel a náš český následovník prof.Kouba- se už studentce z časových důvodů nepodařilo. /Podobně jako tip na nedávné dílo předního českého sociálního etika prof.Jakuba S.Trojana, který se díky nejen teologické, ale i ekonomické formaci svého mládí rovněž věnuje Smithovské problematice/. Obě doporučení jsou možnou výzvou pro studentku, pokud by se rozhodla v investovaném úsilí pokračovat i na stupni magisterském.

Práce velice úsporně, ale fundovaně a přesvědčivě uvádí do myšlenkového a historického kontextu obou základních Smithových děl. Ekonom navyklý brát svá východiska jako „self-evident“ má šanci získat hlubší porozumění tomu, jak sebe-zájmu ekonomického člověka doopravdy Smith rozuměl. A také má příležitost dojít k přesvědčení, že Adam Smith nebyl poslední morální filosof a první ekonom, že jeho životní dílo netrpí ani schizofrenií, ani není poznamenáno nějakým zásadním myšlenkovým obratem: Adam Smith a jeho dílo jsou prezentovány jako myšlenkově i mravně obdivuhodná integrita.

Jako otázku k obhajobě doporučuji, aby studentka předvedla svou argumentaci na str.33 a násl., kde k argumentaci Adama Smitha o přednosti svobodné /hámezdní/ práce před otrokářstvím použila známé „věžňovo dilema“ z teorie her: zde bude mít příležitost osvědčit, že se na IES věnovala i- ba vlastně především- „inženýrské ekonomii“.

Práci Jany Tůmové doporučuji k obhajobě, a dávám k úvaze i publikování hlavních závěrů srovnávací analýzy děl Adama Smitha ve vhodném periodiku- i jako vnitřní osvětu. Navrhují hodnocení „výborně“ /grade 1/.

Report on Bachelor Thesis

Institute of Economic Studies, Faculty of Social Sciences, Charles University in Prague

Student:	Jana Tůmová
Advisor:	Prof.Ing.Lubomír Mičoch,CSc.
Title of the thesis:	Etika a ekonomie

SUMMARY OF POINTS AWARDED (for details, see below):

CATEGORY	POINTS
Literature (max. 20 points)	17
Methods (max. 30 points)	22
Contribution (max. 30 points)	30
Manuscript Form (max. 20 points)	20
TOTAL POINTS (max. 100 points)	89
GRADE (1 – 2 – 3 – 4)	1

NAME OF THE REFEREE: Prof.Ing.Lubomír Mičoch

DATE OF EVALUATION: 5.června 2013.

Referee Signature